

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Forensische zorg

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Datum
19 september 2024

Projectnaam
Forensische zorg

Onze referentie

Dossiernummer

Afstemming met

Bijlage(n)
6

nota

Voortgangsbrief forensische zorg

Bijlage(n)

1. Voortgangsbrief forensische zorg
2. Meerjarenagenda forensische zorg
3. Rapport samenwerking forensische zorg en gemeenten
4. Factsheet forensische zorg
5. De procesevaluatie van de Wet forensische zorg (WODC)
6. Overzicht lopende WODC onderzoeken

1. Aanleiding

Periodiek informeert u de Tweede Kamer over de voortgang van relevante beleidsinitiatieven en ontwikkelingen in de sector via de voortgangsbrief. Deze wordt doorgaans twee keer per jaar verstuurd, waarbij in de planning rekening wordt gehouden met het commissiedebat gevangeniswezen en tbs.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde Kamerbrief met drie bijlagen aan de Tweede Kamer te versturen.

3. Kernpunten

Het belangrijkste onderwerp in deze Kamerbrief is de capaciteitsdruk en de wijze waarop u die aan gaat pakken de komende jaren. De aanpak valt uiteen in twee lijnen: vergroten van het aanbod en bevorderen van de doorstroom. Voor het vergroten van het aanbod zijn twee maatregelen opgenomen in het regeerprogramma: het invoeren van een vorm van beschikbaarheidsfinanciering en een garantieregeling voor Forensisch Psychiatrische Centra (FPC's). Wat betreft het verbeteren van de doorstroom gaat u in de Kamerbrief in op de verschillende initiatieven die hier op lopen en welke vorderingen daar mee zijn gemaakt.

Met deze Kamerbrief biedt u vier documenten aan de Tweede Kamer aan:

- Meerjarenagenda forensische zorg. In de vorige voortgangsbrief is dit document aangekondigd en is de inhoud ervan op hoofdlijnen geschetst.

- In het document, dat samen met de sector is opgesteld, worden de belangrijkste projecten voor de komende jaren uiteengezet.
- De Staat van de forensische zorg. Eenmaal per jaar bieden we de Tweede Kamer deze factsheet aan, waarin de belangrijkste cijfers over de forensische zorg zijn verzameld.
 - Onderzoek naar de samenwerking tussen forensische zorg en gemeenten. Na afloop van de strafrechtelijke titel heeft een deel van de justitiabelen vervolgzorg nodig. Dat kan ook in het sociaal domein zijn, waarvoor we dus moeten samenwerken met gemeenten. Nu is onderzocht welke knelpunten er zijn in deze samenwerking en hoe we die kunnen oplossen.
 - De procesevaluatie van de Wet forensische zorg waarin het WODC de processen indicatiestelling en plaatsing heeft onderzocht. Dit rapport is recent opgeleverd. De beleidsreactie op dit onderzoek volgt in de eerstvolgende voortgangsbrief forensische zorg in het voorjaar van 2025.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Forensische zorg

Datum
19 september 2024

Onze referentie

4. Toelichting*

4.1. Politieke context

Met deze voortgangsbrief gaat u in op onderstaande moties en toezeggingen.

- Motie van de leden Van Nispen (SP) en El Abassi (DENK) die u oproept om met voorstellen te komen om gestaag meer plekken beschikbaar te hebben en te houden in eigen, publiek beheer.¹
- Motie van het lid Boswijk (CDA), over het in kaart brengen van knelpunten voor adequate informatiedeling tussen zorgaanbieders in de forensische zorg en het zorgen voor wettelijke grondslagen.²
- Toezegging om bij de evaluatie van de nieuwe aanpak van weigerende observandi in te gaan op mogelijke neveneffecten.³
- Motie van de leden Van Nispen (SP) en Hijink (SP) die u verzoekt om de zorg en nazorg voor het gevangenispersoneel en medewerkers van alle tbs-klinieken te verbeteren.⁴

4.2. Krachtenveld

De voortgangsbrief is afgestemd met de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), het Forensisch Netwerk, de reclassering en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

DJI

DJI koopt de forensische zorg in en levert deze zelf ook in twee rijksklinieken, middels inbesteding. Als inkoper is DJI ervoor verantwoordelijk om voldoende forensisch zorgaanbod in te kopen. De raamcontracten die DJI heeft ingekocht geven genoeg ruimte aan de markt om voldoende zorg aan te bieden, maar de markt kan niet de gevraagde zorg leveren.

Forensisch Netwerk

¹ Kamerstukken II, 2023-24, 24587, nr. 946.

² Kamerstukken II, 2023/24, 24587, nr. 958.

³ Toezegging gedaan tijdens de plenaire behandeling van de Wet Forensische Zorg in de Eerste kamer dd. 15 en 16 januari 2018 (T02559).

⁴ Kamerstukken II 2022-2023, 24587, nr. 891.

Het Forensisch Netwerk en TBS Nederland zijn samenwerkingsverbanden tussen aanbieders van forensische zorg. Aan het Forensisch Netwerk zijn alle forensische zorgaanbieders verbonden, aan TBS Nederland alleen de aanbieders die ook tbs bieden. Met beide gremia vindt voortdurend overleg plaats over actuele zaken. De capaciteitsdruk is momenteel een belangrijk onderwerp dat met deze gremia wordt besproken.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Forensische zorg

Datum
19 september 2024

Onze referentie

Reclassering

Reclasseringstaken worden uitgevoerd door drie reclasseringsorganisaties: Reclassering Nederland (RN), Stichting Verslavingsreclassering GGZ (SVG) en Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (LJ&R). De reclassering heeft meerdere taken die hier relevant zijn. De eerste betreft de adviserende rol aan het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. De reclassering adviseert op basis van risicotaxatie en onderzoek naar verdachten over de op te leggen straf. Zo adviseert de reclassering ook over bijzondere voorwaarden bij een mogelijk voorwaardelijk strafdeel. Deze bijzondere voorwaarden kunnen inhouden dat iemand zich verplicht laat behandelen of verblijft in een instelling voor forensisch beschermd wonen.

De tweede taak betreft het houden van toezicht op bijzondere voorwaarden. Dit doet de reclassering bijvoorbeeld tijdens een voorwaardelijke invrijheidstelling of een voorwaardelijke veroordeling. Een locatieverbod of –gebod dat wordt gecontroleerd met een enkelband is hierbij een mogelijkheid.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De reguliere geestelijke gezondheidszorg (zowel in het kader van de Zorgverzekeringswet als de Wet langdurige zorg) raakt de forensische zorg. Niet alleen is er overlap in de doelgroep, ook de zorgaanbieders zijn deels dezelfde. Wat betreft de visie voor de lange termijn ook in relatie tot het zorgaanbod werken JenV en VWS daarom nadrukkelijk samen om de uitdagingen van de komende tijd het hoofd te kunnen bieden.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.